

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Κείμενο από το πρωτότυπο -Α επεισόδιο (στίχοι 280-301)

Παυσαι, πρίν οργης καμέ μεστωσαι λέγων , 280
μή 'φευρεθης άνους τε καί γέρων άμα.
Λέγεις γάρ ουκ ανεκτά δαίμονας λέγων
πρόνοιαν ίσχειν τουδε του νεκρου πέρι.
Πότερον υπερτιμωντες ως ευεργέτην 285
έκρυπτον αυτόν, όστις αμφικίονας
ναούς πυρώσων ηλθε καναθήματα
καί γην εκείνων καί νόμους διασκεδων;
ή τούς κακούς τιμωντας εισορας θεούς;
Ουκ εστιν ·αλλά ταυτα καί πάλαι πόλεως 290
άνδρες μόλις φέροντες ερρόθουν εμοί
κρυφη, κάρα σείοντες, ουδ υπό ζυγω
λόφον δικαίως ειχον, ως στέργειν εμέ.
Εκ τωνδε τούτους εξεπίσταμαι καλως
παρηγμένους μισθοισιν ειργάσθαι τάδε. 295
Ουδέν γάρ ανθρώποισιν οιον άργυρος
κακόν νόμισμ' έβλαστε· τουτο καί πόλεις
προέρχει, τόδ' άνδρας εξανίστησιν δόμων
τοδ' εκδιδάσκει καί παραλλάσσει φρένας
χρησιμιάς προς αισχρά πράγμαθ' ίστασθαι βροτων
πενουργιάς δ' έδειξεν ανθρώποις έχειν 300
καί παντός έργου δυσσέβειαν ειδέναι.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφράσετε τους στίχους 280-288 (*Παυσαι πρίν οργης...εισορας θεούς;*) από το κείμενο που σας δίνεται.

(μονάδες 30)

B1. Με βάση το πρωτότυπο κείμενο να σκιαγραφήσετε το ήθος του Κρέοντα απτιολογώντας τους χαρακτηρισμούς σας.

(μονάδες 10)

B2. Ποιες είναι οι απόψεις του Κρέοντα για τη δύναμη του χρήματος;

(μονάδες 10)

B3. Το παρακάτω απόσπασμα μεταφρασμένου κειμένου προέρχεται από το πρώτο στάσιμο της τραγωδίας. Να δείξετε πώς συνδέεται το περιεχόμενό του με το περιεχόμενο του πρωτότυπου κειμένου που σας δόθηκε από το πρώτο επεισόδιο.

(μονάδες 10)

Κείμενο από μετάφραση-Α στάσιμο (στίχοι 365-375)

Τέχνες μαστορικές σοφίστηκε
που δεν τις βάζει ο νους ,
κι όμως μια στο καλό, μια στο κακό κυλάει·
όποιος κρατεί τον ανθρώπινο νόμο
και του θεού το δίκιο, που όρκος το δένει φριχτός,
πολίτης · αλήτης και φυγάς,

όποιος κλωσάει τ' άδικο, μακάρι και μ' αποκοτιά,
ποτέ σε τράπεζα κοινή
ποτέ μου βούληση κοινή
με εκείνον που τέτοια τολμάει.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

B4. Ποιες γιορτές τελούνταν προς τιμήν του Διονύσου στην αρχαία Αττική και τι γνωρίζετε γι' αυτές;

(μονάδες 10)

B5. Να γράψετε δύο ομόρριζα (απλά ή σύνθετα) στη νέα ελληνική για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου : *άνους, εφευρεθής, λέγεις, έργου, δυσσέβειαν.*

(μονάδες 10)

B6. Να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα γράφοντας το β ενικό των ρηματικών τύπων στους χρόνους και τις εγκλίσεις που ζητούνται:

	Υποτακτική Ενεστώτα	Ευκτική Αορίστου
παισαι		
λέγεις		
έκρυπτον		
πύθε		
παράλλασσει		

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

copyright © 2005-2006

copyright © 2005-2006

copyright © 2005-2006

B7.α) Στους στίχους 280-81 να αναγνωρίσετε συντακτικά τις δευτερεύουσες προτάσεις (είδος, εισαγωγή, εκφορά, συντακτική θέση).

(μονάδες 10)

β) Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: *γέρων* (στίχος 280), *λέγων* (στίχος 282), *πυρώσων* (στίχος 286), *τιμώντας* (στίχος 288), *μυσθοισιν* (στίχος 294).

(μονάδες 5)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

copyright © 2005- 2006